

Людину, з економічної точки зору, можна вважати носієм людського капіталу: на першому етапі цей капітал формується за допомогою інвестицій домогосподарства (місця проживання людини) й інвестицій держави; на другому етапі відбувається подальший розвиток людського капіталу до надбання відповідних знань, професійно-кваліфікаційних навичок, оволодіння сучасними інформаційними технологіями за рахунок державних інвестицій (бюджетних коштів) і за рахунок домогосподарств (на платній, комерційній основі), на третьому етапі здійснюється процес використання людського капіталу в різних сферах діяльності та галузях господарства. Отриманий за результатами праці доход та інші грошові надходження є джерелом поповнення доходу домогосподарства (у вигляді заробітної плати й інших надходжень) і частковим джерелом поповнення національного доходу держави (у вигляді податків й інших платежів); на четвертому етапі, коли людина вже не спроможна бути робочою силою і створювати матеріальні й духовні цінності, «людський капітал» реалізується в домогосподарствах.

В комплексі з розвитком концепції «людського капіталу» розвивається й система оцінки кадрів на основі їхніх компетенцій.

Необхідність адаптації компетентісного підходу до потреб сфери управління людськими ресурсами та системи професійно-технічної освіти була викликана низкою факторів:

- темпами розвитку інноваційних процесів у сфері виробництва і технології;
- принциповим оновленням традиційної системи освіти;
- вимогами реалізації права людей на навчання протягом всього життя;
- декларацією ЄС наміру побудувати «Соціальну Європу»;
- завданнями європейської політики поєднати засоби традиційної освіти, професійного навчання і навчання на основі власного досвіду;
- потребою, задекларованою в Європейській стратегії зайнятості населення щодо постійного розвитку професійних навичок та підвищення кваліфікації європейських кадрів і забезпечення мобільності трудових ресурсів на основі затвердження загальної типології професійних компетенцій.

*Король О. В., Гордієнко Н. М.
Сумський державний університет*

ВПРОВАДЖЕННЯ СУЧАСНИХ МОДЕЛЕЙ ТА СОЦІАЛЬНИХ ПРАКТИК У СФЕРІ ВИХОВАННЯ МОЛОДІ В СУМСЬКОМУ ДЕРЖАВНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ

Сумський державний університет як соціокультурний осередок має за мету формувати цілісну і гармонійно розвинену особистість з високою національною самосвідомістю. Реалізація основних завдань і принципів виховної роботи в університеті здійснюється у різноманітних пріоритетних напрямках виховання, що органічно поєднуються між собою.

Так, зважаючи на те, що у СумДУ навчаються близько 1500 іноземних студентів із більш ніж 50 країн різних континентів, в університеті впроваджуються як традиційні, так і нові форми роботи. До традиційних заходів, які користуються популярністю серед студентів як іноземного, так і українського контингенту, відносяться: «Містер іноземний студент», «Dance battle» та інші. Поряд з традиційними започатковуються і нові проекти: «Тиждень народів світу», «Планета смаків СумДУ», де гостем кожного випуску кулінарної телепередачі стає студент-іноземець, який представляє свою країну й готує національну страву, «NEW STARS SSU International».

Важливим засобом правового виховання в СумДУ є створення атмосфери вимогливості щодо сумлінного виконання нормативно-правової бази університету, зокрема, Кодексу корпоративної культури СумДУ. Розуміючи усю важливість корпоративної культури, студенти й самі доповнюють та змінюють Кодекс. Так, студентським самоврядуванням був започаткований проект «Почни з себе», що передбачає розміщення на території університету табличок щодо правил Кодексу корпоративної культури СумДУ (в ліфтах та біля корпусів).

Звісно, важливою складовою правового напрямку виховання є правова освіта, в рамках якої створена студентська юридична клініка СумДУ. Послуги в клініці надаються населенню, що не в змозі оплатити такі послуги, безкоштовно шляхом надання усних та письмових консультацій студентами-консультантами.

Новою моделлю у сфері патріотично-правового виховання став охоронний загін «Спарта» із числа студентів, представники якого проходять заняття зі спеціальної фізичної підготовки, вогневої підготовки та спецкурсу «Основи правових знань».

Формування естетичної культури студентів відбувається, як у процесі навчання, так і в позанавчальний час (концерти, КВК, виставки, концерт-огляд талантів першокурсників «Золотий Інтеграл»).

Новим досвідом став захід «Ярмарок інтересів». На цьому заході першокурсники знайомляться з різноманітним позанавчальною діяльністю. Керівники підрозділів та студенти розповідають першокурсникам про можливі варіанти змістовного і корисного дозвілля. У рамках святкування Дня науки СумДУ два роки поспіль збирає громадськість міста на фестивалі освіти, науки і культури «СумДУ – сумчанам». Учасники свята занурюються у світ науки, знайомляться з мистецьким і спортивним життям університету. Ще одним новим заходом стало «Інтелект-шоу». Випускник СумДУ, який двічі став національним рекордсменом пам'яті, демонструє молоді свої унікальні можливості.

Важливим соціальним досвідом є участь студентів університету у студентській соціальній службі, волонтерському загоні, допомога бійцям АТО, опікування інтернатними закладами, закладами для людей похилого віку.

У СумДУ створена система виховної роботи, що дає можливість охоплювати виховним впливом усіх студентів, здійснювати виховний процес як у навчальний, так і в позанавчальний час.